

ПУБЛІЦИСТИЧНЕ ІНТЕРВ'Ю ЯК СКЛАДНЕ КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ

Саламатіна О. О. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Миколаївський національний аграрний університет

Сучасне іншомовне публіцистичне інтерв'ю слід розглядати як складне комунікативне явище, яке включає, окрім тексту, ще й екстралінгвальні чинники – знання про світ, настанови, цілі адресата, – необхідні для розуміння тексту, тобто сприймати публіцистичне інтерв'ю як складну систему ієрархії знань. Іншими словами, інтерв'ю не обмежується рамками конкретного мовного висловлювання. Воно розглядається як зв'язний текст у сукупності з екстралінгвальними – прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими чинниками [1, с. 136].

Таким чином, створюючи інтерв'ю, автор використовує два види знань: вербальні та фонові (первинні), останні з яких утворюють інформаційну базу суб'єктів спілкування. Фонові знання – це спільні знання респондента, інтерв'юера та читача, що відбивають загальні уявлення про навколишній світ, формують стереотипи поведінки та морально-етичні закони буття. Такі знання, що відносяться, насамперед, до географії, історії, громадського життя, мистецтва і культури, звичаїв і традицій країни досліджуваної мови, відображає саме фонова лексика, яка відома усім членам лінгвокультурної спільноти. Так, німцям добре відомо, що *der Ku-Damm* – це скорочена назва від *Kurfürstendamm* – центральної вулиці Берліна з магазинами, готелями, ресторанами, а *TEE-Züge/ Trans-Europa-Express-Züge* – це транс'європейський поїзд-експрес, що курсує між найбільшими західноєвропейськими містами; що *West Athen* (Західні Афіни) – це образна назва Мюнхена як міста з великою кількістю музеїв, театрів, високою музичною культурою та архітектурою, а *Weißer Sonntag* – це назва першої неділі після Великодня. Автор, оперуючи фоновими знаннями, вербалізує і ту інформацію, що накопичується у процесі життя. Читач знаходить цю різницю із власними знаннями та інтерпретує її. Відтак фонові знання забезпечують успішність мовленнєвого акту, оскільки вони є інформаційним фондом, єдиним для творця тексту та його інтерпретатора. Наявність фонових знань пояснює процес взаєморозуміння між автором і читачем, хоча завдання у кожного різні [5, с. 116].

Отже, в сучасному іншомовному публіцистичному інтерв'ю респондент та інтерв'юер використовують не лише ізольовані дані мови, але й увесь свій досвід (мовний та соціальний), знання, інтерпретаційні механізми, що з'являються у процесах категоризації та концептуалізації світу.

Переорієнтація наукових інтересів у сучасному загальному мовознавстві виявляється не лише у перенесенні уваги від об'єкта до суб'єкта, але й у переході до вивчення одиниць, що відрізняються високим рівнем складності. Їх успішне вивчення вже стає не під силу наявним раніше методам

лінгвістичних досліджень. Щоб впоратися з назрілими завданнями, необхідно було перейти від одиниці поняття до виявлення всієї структури пізнавальних процесів. Так виникла когнітивна лінгвістика – новий лінгвістичний напрям, у центрі уваги якого знаходиться мова як когнітивний механізм, задіяний у репрезентації (кодуванні) та передачі інформації, при цьому когнітивні механізми та структури людської свідомості досліджуються через мовні явища [3, с. 109].

До початку 90-х років ХХ століття зарубіжна когнітивна лінгвістика представляла собою сукупність індивідуальних дослідницьких програм, майже не пов'язаних між собою. Однак уже в середині 90-х рр. у Європі виходить перший підручник із когнітивної лінгвістики «Вступ до когнітивної лінгвістики» Ф. Унгерера та Х. Шміда [7]. Серед сучасних учених-когнітивістів доцільно назвати С.А. Жаботинську [2], І.С. Шевченко [4], Х. Штронера [6] та інших, які у своїх роботах постійно підкреслюють значення «людського чинника» у мові.

Той факт, що на сучасному етапі все більше коло мовознавців починає поділяти концепцію когнітивної обумовленості основних лінгвістичних одиниць і структур, призводить до зміщення фокусу дослідження від очевидних поверхневих текстових репрезентацій (форми вираження) до власне змістових одиниць і структур людського знання, що формуються за участю мови й одночасно тією чи іншою мірою відображаються у мовних одиницях, беручи участь у процесах породження та інтерпретації мовних повідомлень.

Література:

1. Арутюнова Н. Д. Дискурс / Арутюнова Н. Д. // Языкознание. Большой энциклопедический словарь [сост. В. Н. Ярцева]. – М. : Советская энциклопедия, 1998. – С. 136–137.
2. Жаботинская С. А. Когнитивная лингвистика : принципы концептуального моделирования / С. А. Жаботинская // Лінгвістичні студії : зб. наук. ст. – Черкаси : Сіяч, 1997. – Вип. 2. – С. 3–11.
3. Полюжин М. М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення : монографія / Полюжин М. М. – Ужгород : Закарпаття, 1999. – 240 с.
4. Шевченко И. С. Об историческом развитии когнитивного и прагматического аспектов дискурса / И. С. Шевченко // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2000. – № 471. – С. 300–307.
5. Schwarz M. Einführung in die kognitive Linguistik / Schwarz M. – Tübingen, Basel : Francke, 1992. – 478 S.
6. Strohner H. Textverstehen. Kognitive und kommunikative Grundlagen der Sprachverarbeitung / Strohner H. – Opladen : Westdeutscher Verlag, 1990. – 550 p.

7. Ungerer F. An Introduction to Cognitive Linguistics / F. Ungerer, H. J. Schmid. – London and New York : Longman, 1996. – 293 p.

УДК 378.147:811

PRINCIPLES OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING FOR STUDENTS-AGRARIANS

Tishechkina K.V. – PhD, Associate Professor of the Foreign languages department Mykolaiv National Agrarian University

Gannichenko T.A. – PhD, Associate Professor of the Foreign languages department Mykolaiv National Agrarian University

The article is devoted to the basic didactic and general methodological principles of teaching a foreign language. The paper considers the principles of science, systematicity and consistency, the connection of theory with practice, continuity and availability, the problem.

Keywords: *studying principle, foreign language, student.*

The process of foreign education of future agrarians is based on the didactic and methodological principles: scientific, systematicity and consistency, the relationship of theory with practice, continuity and availability, the problem.

The principle of science involves the study of basic linguistic concepts, laws, norms, the culture of speech, the relationship between communication and professional activity, the development of the necessary practical communication skills and skills based on the knowledge of the language, the formation of the linguistic personality of a future specialist.

The principle of systematicity and consistency requires knowledge, skills and abilities are to be formed in the system and in a certain order, when each new element of the educational material is logically linked to others, the following is based on the previous, preparing for the mastering of the new one. The educational material is remembered more and more strongly when the logical connections are maintained. That is psychologically established pattern.

The principle of the relationship between theory and practice establishes the interdependence between theory and practice and focuses on the practical orientation of language learning.

The principle of continuity and availability (by P. Pentyliuk) "focuses on the use of acquired (supporting) knowledge and skills during the language study ..., the establishment of communication of new material with the preliminary one and preparation for the perception of certain topics of the course" and the improvement